

LUD

Jornal polonez „LUD” publica-se á noite terças— e sextas—feiras

Wychodzi dwa razy na tydzień: w wtorki i piątki, wieczorem.

Wydawca i Redaktor: **Ksiądz Jan Palka**

Redakcja i Administracja otwarte są codziennie (prócz niedziel i świąt) od 8—11 godz. rano i od 1—5 godz. po południu.
PRENUMERATA: W Brazylii 120000 piątka z góry; w Argentynie 6 pezów w Polsce 14 zł.; w Ameryce Północnej 2.50 dolary; w Urugwaju 4 pezu urugwajskie.

Adres Redakcji: „Lud”: Kurytyba — Avenida Dr. Jayme Reis, Nr. 583
Adres dla listów: Kurytyba — Caixa postal 155 — Paraná — Brasil
Adres telegraficzny: Redação „Lud” Kurytyba

Ceny ogłoszeń: — Ogłoszenia tylko zgóry: piątka.
Do 3 cm. szerokości przez 1 łam do 3 razy 5000
Od 1 „ „ 1 „ za każdy raz na stronie ogłoszeń 3000
Od rocznych ogłoszeń zgóry zapłaconych na stronie ogłoszeń 40 proc. zniżki
Od nekrologów 4 cm. szerokości przez 1 łam 3000
Ogłoszenia w tekście według umowy

CENA NUMERU 300 rejsów.

W Kurytybie do nabycia w sklepach pp.: R. Piekarska - Kubisa i Floreckiego.
W mieście São Paulo: w kioskach około poczty głównej; Estação Luz, Sorocabana i Braz.
W Porto Alegre: agent Grzegorz Kulesza - Filho, Rua do Parque 481.

WOJNA

Jesteśmy świadkami, jak od roku prawie widmo wojenne zawisło nad światem. Wojna, to rzecz straszna. Trzeba jej zapobiec. Bez względu na to, czy ją potępić i dołożyć wszystkich starań by nie doszło do rozlewu krwi. I rzeczywiście ministrowie i wielcy politycy od roku prawie zjeżdżają się na konferencje, omawiają między sobą kwestie polityczne, radzą, jak zapobiec przyszłej wojnie i co należałoby uczynić, gdyby ta wybuchnęła. Liga Narodów radzi po swojemu. Ministrowie wzajemnie się odwiedzają. Jednym słowem jest ruch w polityce. A wszystko zmierza do utrzymania stanu pokojowego.

Co jest przedmiotem tych narad? Nikt nie wie. I wiedzieć nie może. Ale wszyscy dowiadują się wyniku. Nie wiedzą o tym dlatego, gdyż prasa jest w zupełności zależna od dyktatury białej czy czarnej, która w rękach całej prawie Europą. Prasa europejska jest skrepowana. Nie może powiedzieć prawdy. Jedną część prasę utrzymywana jest przez rząd i tak musi pisać, jak jej każą. Co gorsza, druga część prasę jest w zależności od wielkich kapitalistów. A zwłaszcza wielcy producenci żelaza, nafty i broni. I dlatego nie wiemy, jaki jest bieg wypadków politycznych: jak w rzeczywistości się one przedstawiają.

We wszystkich krajach wytworzyła się prawie że ta sama sytuacja. Nikt nie pragnie wojny. Każdy chce utrzymać pokojowe stosunki. Wszyscy dążą do pokoju. Ale znowu, by móc utrzymać pokój, wszyscy się zbroją. Gdyż maximum uzbrojenia jest najlepszą gwarancją pokoju. I znowu nakładają się podatki, fabryki broni puszcza się w ruch, wojsko odbywa swe ćwiczenia. I w ten sposób stwarza się atmosferę wojenną. Już nikt nie mówi o pokoju, ale każdy oblicza swe siły, czy zdola pokonać przeciwnika.

I w ten sposób wszyscy wchodzą powoli w atmosferę wojenną. Następuje gorączkowe zaniepokojenie umysłów. Propaganda wojny, jak prąd elektryczny przechodzi od jednego do drugiego. I wszyscy już zajmują się wojną. Dyktatorzy podwyższają budżet na zbrojenia a ludność idzie pod obciążeniem podatków i drożyzny. Ale na to nie ma rady. W tym wypadku dyktatura jest nieomylna.

Ludność wciąż się bałamuci, że wojny nie będzie, że zbrojenia są powiększone jedynie dla utrzymania pokoju. I niektórzy wierzą temu a wielu się niepokoi. A dyktatorzy tymczasem nakazują, żeby narodo-

wi dać wychowanie wojenne. Nietylko dojrzali zaprawiają się w sztuce wojennej, ale i młodzież, dzieci i kobiety. Dzieci od sześciu do siedmiu lat już otrzymują pierwsze podstawy wychowania wojennego. A kiedy dziecko dojdzie do lat dziesięciu, już umie walczyć bronią. W Rosji np. w szkole powszechnej, specjali instruktorzy przynoszą do szkoły strzelby, karabiny maszynowe i pouczają dzieci, jak się z nimi narządzać. I śmierci obchodzą. Nawet kobieta, która ma pilnować ogniska domowego, ona otrzymuje broń odbywa ćwiczenia wojskowe. To w Rosji. A w innych krajach Europy, czyż kobieta naprawdę pilnuje garnków? Nie.

Kobieta bierze również strzelbę do rąk i występuje w zawodach strzeleckich. Siada do samolotu, a i w ten sposób uczy się tego co do niej nie należy. I wiele kobiet nie umie ugotować obiadu czy kolecji, czy przyszyć guzika do koszuli. Ale umie strzelać, umie politykować. Niema w niej nic z kobiecości. Ale jest dużo czegoś pośredniego. Jest to wypaczony typ kobiety. Ona nie umie być żoną, nie umie i nie chce być matką. I idzie przez świat grozą przejmującą wieść: przyrost ludności maleje, naród się degeneruje.

W ten sposób te najdelikatniejsze istoty dzieci i kobiety, stają się brutalami. Broń ich nie przestrasza. Owszem posługują się nią przeważnie tam gdzie nie trzeba. I stąd wiele jest morderstw, popełnianych przez kobiety i dzieci. Takie wychowanie daje narodowi dyktatura.

Tego radzają atmosfera by-

najmniej nie sprzyja pokojowi, którego pragną narody. Państwa głoszą światu, że chcą pokoju, a w rzeczywistości przemysłują z której strony podejść do wojny. Kryzys gospodarczy chcą rozwiązać powiększeniem zbrojeń i wzajemnym wymordowaniem się. I w ten sposób zubożają kraj. Do nędzy doprowadzają warstwy robotnicze i rolnicze i tą drogą znowu przygotowują rewolucję w łonie swego kraju. A komuniści aż ręce z radości zacierają, że wszystko idzie po ich myśli.

„To nasza robota” — powiadają. Niemcy położone w środku Europy, są centrum polityki europejskiej. W Europie nie można mówić o pokoju, dopóki Niemcy i Francja nie wejdą w stan jakiegoś możliwego porozumienia. W tej chwili ani Francja ani Niemcy nie chcą wojny. Ale obecna polityka powiększa z dniem każdym antagonizm tych dwóch narodów. I dlatego polityka europejska podzieliła się na dwa fronty i stworzyła w ten sposób sytuację niepokojów. I tak Francja jak Niemcy na wszelki wypadek szukają sprzymierzeńców. Francja łączyła się z Rosją, która niedawno wczambuł potępiła, Niemcy zbliżyły się do Polski. Rosja dąży do wywołania rewolucji ogólnego światowej. Nieporozumienie polsko-czeskie coraz więcej przybiera na sile. Bułgaria i Węgry łączą się z Niemcami. Japonia ciągle grozi Rosji. Włochy wszczęły wojnę z Abisynią, która może mieć nieobliczalne skutki. Anglia patrzy, gdzieby mogła coś skorzystać. I tak dziś biją się w Afryce, jutro Austria lub Litwa może być powodem wojny w Europie.

Jednym słowem, w Europie dziś wszystko jest niepewne, przychylone i gotuje się do skoku, by wzajemnie chwycić się za bary. (j).

WIADOMOŚCI Z POLSKI I O POLSCE

ZAMROŻONY KAPITAŁ POLSKI ZAGRANICĄ

Polskie koła handlowe obliczają, że suma należności polskich, zamrożonych w różnych krajach, wynosi około 100 milionów złotych.

Poza Niemcami kapitały pol-

NIEMCY CHCĄ ROBIĆ ZBYT DOBRE INTERESY NA POLSCE

W toku polsko-niemieckich rokowań handlowych, wysunięto ze strony niemieckiej propozycje, aby należności polskie za tranzyt pociągów niemieckich przez Pomorze, były regulowane w towarach. Konkretnie proponowano, ażeby Polska poczyniła szereg zamówień

SKARB PAŃSTWA DZIEDZICZY MAJĄTEK PO ŻEBRACZCE
Swego czasu zmarła w magistracie przytułku dla żebraków 70 letnia żebraczka, Faustyna Janowska.

CHUSTKI PO 5-7 GROSZY ZA SZTUKĘ
W ostatnich czasach wśród artykułów naszego przemysłu

skie zamrożone są w Rumunii, Turcji, na Węgrzech i w kilku innych państwach. Odzyskanie zamrożonych należności natrafia na bardzo wielkie trudności.

w niemieckim przemyśle. Uskutecznione dostawy byłyby zaliczone na poczet kolejowych należności polskich.

Jak słychać, niema widoków aby sugestje niemieckie mogły być przez stronę polską akceptowane.

Po odkryciu skarbu sporządzono protokół i wszczęto poszukiwania rodziny zmarłej. Ponieważ nikogo nie znaleziono i nikt nie zgłosił swych praw w przepisowym terminie, su ma ta przejdzie na skarb Państwa.

włókienniczo, zakupowanych przez zagranicę, znajdujących

Na froncie wojennym

WŁOSI GÓRA

Z Addis Abeba donoszą, że 10 samolotów włoskich prześladowało Abisycyżków, wytrącając im ważną pozycję Dagherrei w pobliżu Callafo, którą kurczowo trzymali.

Oficjalne zaś komunikaty z Rzymu informują, że zajęcie Dagherrei i Skillave dało Włochom całkowitą kontrolę nad rzeką Shibelli. Dagherrei kapitulowało już po godzinnym bombardowaniu przez włoskie samoloty. Straty po stronie włoskiej są małe — 14 zabitych i 40 rannych. Po stronie Abisycyżskiej jest gorzej: 50 zabitych, wiele rannych i dużo pojmanych w niewolę.

Dagherrei jest ważnym punktem strategicznym na froncie Ogaden. I przez jego zajęcie, Włosi wiele zyskali. W chwili, kiedy Włosi przypuścili atak powietrzny na Dagherrei, Abisycyżczy w popłochu pozostawiali strzelby, karabiny maszynowe a nawet i armaty.

W PROWINCJI TIGRE ZNIESIONO NIEWOLNICTWO

Z Rzymu donoszą, że generał Bono w Tigre zniósł niewolnictwo. Zniesienie niewolnictwa gen. Bono ogłosił w następujących słowach: „Żebyście wiedzieli, gdzie powiewa włoska bandera, tam istnieje wolność. I dlatego w Tigre niewolnictwo jest zniesione. Ktobykolwiek się sprzeciwił temu rozkazowi, surowo będzie karany, jako przestępca rozkazów rządca.”

We wschodniej części prowincji Tigre Włosi nadobrze się zagospodarowali. W obiegu jest już pieniądź włoski. W okolicy Axum wielu Abisycyżków złożyło broń. Generał Bono ludności dał wolność wyznawania ich religii, nie narusza prywatnej własności i jest bardzo pobłażliwym. Wojska włoskie zaprowadzają w tej części komunikację. Ostatnio marszałek Iceladrana poddał się generałowi Bono.

RAS KASSA POSUWA SIĘ NAPRZÓD

Wielki książę ras Kassa, na czele licznej armii posuwa się naprzód w kierunku z północy na północno-wschód. W dzień obzuje, czatując na włoskie samoloty, które do 100 metrów ponad ziemią przelatują okolice i wyszukują wojska abisycyżskie a następnie je atakują bombami.

ZAKAZ WYWOZU BRONI

Z Genewy donoszą, że już 22 państwa zgłosiło się, że wstrzymało wywóz broni dla Włoch. Między innymi w ostatnich dniach zgłosiły się Irak, Belgja, Bułgaria i Estonia. Wszystkie te państwa wstrzymują wywóz broni dla Włoch a wywożą ją dla Abisynji.

WŁOSI SIĘ SROŻĄ

Z Rzymu donoszą, że samoloty włoskie przypuścili niezwykle ostry atak na skoncentrowane wojska abisycyżskie w Mussa. Podobno też samoloty włoskie wykryły w pobliżu Adua koncentrowanie wojsk, pod dowództwem groźnego księcia Seyum.

Prasa angielska, która od początku rozpoczęcia kroków wojennych, skrupulatnie liczy ofiary walk, ogłasza ciekawe zestawienie. Oto do chwili obecnej padło na polu walki 20 tysięcy Abisycyżków, w tem dwa tysiące kobiet i dzieci. Po stronie włoskiej liczba ta jest znacznie mniejsza, bo 6 tysięcy ofiar.

INSPEKCJA WOJSK

Z Addis Abeba donoszą, że cesarz Haile Selasie wczoraj jeszcze udał się samolotem do Dessie, ażeby zrobić przegląd wojsk tam zebranych. Wiadomość ta podana została ze źródeł godnych zaufania.

BRUTALNOŚĆ WŁOCHÓW

Według wiadomości, przesłanych do prasy zagranicznej, Włosi po zajęciu Adua, mieszkańcom naprawdę uczynili swoimi niewolnikami. Zmuszają mężczyzn, kobiety i dzieci nawet do pracy, za którą nie dają żadnego wynagrodzenia.

chustki z fabryk łódzkich, produkowane na eksport i sprzedawane po niskich cenach, konkurując w ten sposób z podobnymi wyrobami japońskimi, uchodzącymi dotychczas za najtańsze. Chustki na eksport wyrabiane są po 5 do 7 groszy za sztukę.

Wśród pism OZY NAS INTERESUJE KŁAJPEDA?

Sanacyjny „Kur. Wileński” odplera pogląd „Czasu”, że Polska

nie powinna się interesować Kłajpedą, Germanofillizm organu konserwatywnego wydaje mu się zbyt daleko posuniętym.

„Wyrzekając się zainteresowania Kłajpedą, trzeba wiedzieć, gdzie jest kres tych wyrzeczeń. Cennym bardzo wysoko poprawne oraz przyjazne stosunki z Niemcami. Ale czy nie jest zbyt pochopnym wywołać wrażliwość, że cele niemieckiej polityki wschodniej pokrywają się z polską koncepcją wschodnią i że Polska gotowa jest iść ręką w rękę z p. Rosenbergiem?”

Powtarzamy raz jeszcze: naj-

— W Radomiu odbył się ogólnokrajowy zjazd byłych więźniów politycznych.

— Bezoenne zbiory Muzeum Zoologicznego w Warszawie zniszczył pożar.

— Polska powiększyła liczbę polojantów o 260 osób.

— Fabryka Cegielskiego wykończyła wielki parowóz dla Chin.

— W Trzcińcu spłonęły 4 za budowania gospodarce hr. Maurycego Zamojskiego.

— 20 tysięcy pożarów niszczy corocznie w Polsce 60 tysięcy budynków.

— Polski sejm i senat zwolane zostały na nadzwyczajną sesję dnia 4 października.

— Strejk w górnictwie górnośląskim o skrócenie czasu pracy odłożono do listopada.

— W powiecie morskim i karłuskim na Kaszubach pojawiły się w wielkiej ilości żmle.

ZE ŚWIATA

— W Czeskim poselstwie w Berlinie trzej niemieccy młodzieńcy powybijali szyby i zdemolowali biura.

— W Montevideo 5 tysięcy Włochów zmanifestowało swoje zadowolenie z polityki Mussoliniego.

— W Albanii uformowano gabinet ministerjalny z premierem Mehdi na czele.

— Abisynja oświadczyła, że wprowadzanie w życie sankcji Ligi Narodów nie przeszkadza

MSZA ŚWIĘTA

Wdowa Władysława Ryszard wraz z całą rodziną zaprasza krewnych i znajomych na uroczystą mszę świętą z okazji rocznicy śmierci s. p. **JÓZEFA RYSZARDA** na Działy Zadużny 2-go listopada o godzinie 9-tej w kościele Księży Misjonarzy przy ulicy Dr. Jayme Rejs.

Włochom w ich kampanji wojennej w Afryce.

— W Mery les Bois (Francja) piorun uderzając w zabudowania gospodarcze des Pinauds, zabił 19 krów i jedną świnię.

— Z Amara donoszą, że na rozkaz cesarza Haile Selassie przewieziono ekscesarza Lig-Jasu z Harrar do Galtu. Były cesarz przebywa w więzieniu od 1916 roku.

— W Berlinie daje się odczuwać wielki brak tłuszczów.

— Angielska Partja Pracy żąda zbrojnego wystąpienia przeciw Włochom.

— W Como (Włochy) spaliła się słynna Katedra z XIV wieku.

— Samolot francuski runął na ziemię w Belgii podczas lotu próbnego. Pilot uratował się przy pomocy spadochronu.

— We Francji podskoczyły ceny na chleb.

— W Turcji panują zabójcze burze.

— W Londynie zmarł Arthur Henderson, przewodniczący komisji Rozbrojenia. Był tak ciężko chory, że nie można mu było oznajmić o wojnie włosko-abisynjskiej. Zmarł więc ten wielki polityk w przekonaniu, że wojny nie będzie.

— Stanom Zjednoczonym grozi inflacja, przed którą rząd broni się wszelkimi sposobami.

— Włochy zaprzeczają rozszerzonym pogłoskom, że rząd sabsronił wypuszczenie w granice państwa prasy zagranicznej.

— W Buenos Aires 20 tysięcy wojska odbywa wielkie manewry. W S. Thome 32 samoloty odbywają też manewry lotnicze.

— Rząd argentyński rozpisze subskrypcję pożyczki na dwa i jedną trzecią miliona pezów. Subskrypcja odbędzie się przy pomocy banków. Każdy bank musi złożyć najmniej 200 tysięcy pesów.

— Umowa argentyńsko-niemiecka została przedłużona do 1-go listopada 1936 r.

— Anglia zwołuje na dzień 2-go grudnia konferencję Morską.

— Ambasadorem angielskim w Buenos Aires został Neville Henderson.

— W Rosji obchodzą 18-tą rocznicę wywołania rewolucji.

— Ghandi nie wierzy w intencje pokojowe Anglii.

— Ludność niecierpliwie oczekuje wyjścia na front „króla królów”.

— Abisynjczycy przyjęli włoskich dezertersów.

— Wojska włoskie mają stracha tylko przed wielkim księciem „Ras” Syum, który ich nie oszczędza.

— Abisynja oskarża Włochów o barbarzyństwo, które okazali, używając wybuchowych kul „Dumdum”.

— Samoloty włoskie sięją spustoszenie w okolicy Maaale.

— „Ras” Guxa wydał manifest do ludności Tigre, oznajmiając, że z ramięnia króla włoskiego obejmują rządy prowincji.

— Abisynja zerwała z Włochami wszelkie stosunki dyplomatyczne.

— Pośród Abisynjczyków panuje niebawmy duch wojenny.

Stowarzyszenie Studentów SARMACJA

W imieniu Zarządu komunikuję, że Półroczne Walne Zebranie Stowarzyszenia Studentów Sarmacja, odbędzie się dnia 10-go listopada b. r., o godzinie 1-szej po południu w pierwszym terminie lub w drugim o godzinie później, na które zapraszamy wszystkich swych członków.

Za Zarząd
Jan Radziwiński - Sekretarz.

Związek Polski w Kurytybie

Zarząd Związku Polskiego zaprasza swoich członków na **Zabawę Taneczną** która się odbędzie dnia 26-go b. m. w lokalu własnym.

Za Zarząd:
Sekretarz: Franciszek Sielski.

Służąca

Potrzeba służącej godnej polecenia do obsługi domowych, która umie gotować. Wynagrodzenie według żądania.
Rua 15 de Novembro 1111.

Dr. Carlos Heller

Praktykował w hamburskich i paryskich szpitalach. — Klinika ogólna. Leczy specjalnie choroby skórne, weryczne, pęcherza i włośni. — Klinika dla dzieci. — Leczy zylaki oraz rany na nogach bez operacji. — Konsultorium: Nad apteką Avenida przy Aven. João Pessoa 52. Przyjmuje od 12 do 1-szej i od godz. 4-jej do 6-jej. Telefon 1-8-6-2.
Rez. Rua Comendador Araujo 97 Telefon 424.

Klinika Dentystyczna

JAN SKALSKI
Chirurg - Dentysta

Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystyki szybko, starannie i tanio. Przyjmuje w każdej chwili.
Rua Brigadeiro Franco N. 1955 róg Aquidabam — CURITIBA

Wielki skład **LOUVRE** otrzymał JEDWABNE komplety oryginalnych wzorów w różnych kolorach, które w tych dniach będą wystawione na sprzedaż po cenach niesłychanie niskich.

WOLNE GŁOSY!

Kto ma kleпки w porządku?

(Dokończenie.)

Kto choć tylko pobieżnie przeczytał drugą kolumnę wywodów p. Zgody, bez trudności wskaże tego, u którego kleпки nie są w porządku. Dziesięć tysięcy Polaków w Kurytybie, uświadomionych, bo kształcących się aż w całym tuzinie różnych szkół polskich; a dwieście czy trzysta tysięcy w trzech południowych stanach, jak powiadają wszystkie prawdziwe czy nieprawdziwe statystyki różnych rachmistrzów! I oto trzy gazetki: — jedna wychodząca dwa razy na tydzień; jedna tygodniówka, a jedna dekadówka, bo ponoć co dziesięć dni tylko na świat przychodzi, — ma być **aż za dużo!** Jeżeli byśmy do tej trójki zero dodali, to jeszcze nie powinno być za dużo, a przynajmniej zróbmy tak, żeby było **zamała!** Ale wtedy musi swój do swego swolm językiem przemawiać; polskie pismo prenumerować; kupcy i przemysłowcy polscy w polskich pismach się ogłaszać; posiedze na polskich towarzystwach w polskim języku prowadzić! Junaki po polsku młodzi soba rozmawiać i wiele innych »powinno! — A zresztą sam chyba p. Zgoda jako katolik, w co nie wątpię, rozumie, że katolik potrzebuje pisma katolickiego, mason — masonskiego, luter — kalwi — lutersko — kalwińskiego. Więc też postanowiono, aby tę różną pod względem wyznania inteligencję polską w Kurytybie zadowolili w dziedzinie prasy. Nie widzę w tym nic złego!

Tym dwom zaś kościołom polskim w Kurytybie sam się na prawdę dziwię. Bo jeżeli ta nasza kurytybska Polonia liczy

było więcej knajp, kawiarenek, domów podejrzanego wartości, kryminalów itp. Postawmy na wyzynie szkolnictwo nasze powszechne, jak nam tu zalecał Ks. Bp. Kubina; nie oglądajmy się tylko na pomoc z Macierzy, bo nas naprawdę stać na samowystarczalność, a zapewne znajdzie ono uznanie u szerokich warstw społeczeństwa i wtedy okaże się, że nawet ten cały tuzin tych szkół dla liznej Polonii kurytybskiej nie wystarczy.

Ubolewa p. Zgoda, że niema w Kurytybie szkoły gospodarzej, gimnazjum dla dzieci polskiego pochodzenia, szkoły rzemieślniczej. Prawdą niema ich ale czy one rzeczywiście tak konieczne i czyby ogół wychodziłwa nasze go z nich korzystał? Weźmy np. Północno-amerykańską Polonię. Czteromilionowa tam rzesza wychodziła, bogata, o wyższym poziomie kulturalnym, a zdobyła się tylko na kilka zakładów wyższych, a wątpię, czy jeden procent młodzieży polskiego pochodzenia z nich korzysta? A potem, czy stać nas na utrzymanie prywatnej szkoły; czy może nie poprowadzi przez kilka lat suchotniczego życia, wyciągając ustawicznie zebrać rękę po latużnę do Polski, a potem zamrze. A te obecne nasze wyższe szkoły czyż nie wegetują tylko; garstka uczył i uczennic; może nawet dojść do tego, że kolegia profesorskie będą liczniejsze od dyscyplułów! Nim zdecydujemy się na te wielkie, prawdę pożyteczne, projekty pana Zgody, gruba się trzeba namyślić i zważyć wszystko za i przeciw, byśmy głupstwa nie palnęli, bo będą nic! Czynnikiem zachowania ducha narodowego są szkoły powszechne i te otoczmy jak najlepszą opieką, w nich nasza siła i potęga.

Odnosnie zaś do tych rozmaitych

towarzystw, których w Kurytybie ma być za dużo, może pan ma słusność, lecz z drugiej strony nie zapominajmy, że wielu a bardzo wielu naszych rodaków na leży do towarzystw portugalskich, włoskich, niemieckich, a może i tureckich. W tej sprawie niech p. Zgoda przeczyta sobie artykuł »Ludu«, gdzie sprawa towarzystw polskich w Kurytybie jest dobrze oświetlona. Połatygować się i odsukać odnośny numer.

Niema powodu, by znowu się tak martwić i błądzać nad brakiem zgody i jedności wśród Polonii kurytybskiej i wszystkie braki życia zbiorowego — według pana — przypisywać albo duchowi własztwu albo inteligencji. Widzi

Komunikat

Poszukiwana są za pośrednictwem Wydziału Konsularnego przy Poselstwie Rzeczypospolitej Polskiej w Rio de Janeiro, przez znajomych, względnie rodzinę, następujące osoby:

Dziura Kazimierz pochodzący z wsi Rejówka, pow. Rohatyn, który z Polski wyjechał przed 6 laty i początkowo mieszkał w Kurytybie, a następnie w São Paulo;

Diagosz Stanisław rodem z pow. Rawskiego, woj. Lwowskiego, który do Brazylji przyjechał przed 10 laty i osiedlił się w Stanie São Paulo;

Igdal Samuel który wraz ze swoim bratem, Sabomonem, wyjechał z Polski do Argentyny, a następnie pewien czas zamieszkał w mieście Bahis, zajmując się handlem;

Kerszberg Lejbusz który do Brazylji przyjechał w 1920 roku i zamieszkał w Niehoroy, Stan Rio de Janeiro;

Koltan Edward w wieku lat 21, pochodzący z Kraśnika, który z Polski wyjechał w 1934 roku i zamieszkał w Rio de Janeiro;

Mandelberg Jakób pochodzący ze Stryja, który przed kilkoma laty przyjechał do Brazylji;

Parchomczuk Nestor w wieku lat 26, rodem z pow. Pińskiego, który do Brazylji przyjechał w 1929 roku i pewien czas mieszkał w Sta-

pan, że od pewnego czasu chło w stolicy, uclitły kłótnie, szkalowania! prasa nasza pisze do rzeczy, nie zapełniając długich i cennych swolch szpalt oszczerstwami, brudami, a że wrażliwie z pewną nieufnością do siebie się odnosimy, na to nie ma rady, trzeba czasu i to długiego, by krzywdy wyrządzone poszły w niepamięć, tymczasem przez podobne artykuły nie wzniesajmy, bezcelowej, bezpożytecznej polemiki, a temsamem nie pogłębiajmy przepaści, dzielącej nasze społeczeństwo polskie w Brazylji, a nastanie naprawdę okres »złotej zgody« panie Zgodo!

Hellodor Poręb - Ligota, Florestal — 15 — 10 — 1935.

nie São Paulo, a następnie przeniósł się do Rio de Janeiro;

Racki Stanisław pochodzący z Lublina, krawiec z zawodu, który pewien czas zamieszkiwał w Rio de Janeiro, a ostatnio przeniósł się ponownie do São Paulo;

Rosenzweig Kalman który przed pięcioma laty wyjechał z Warszawy do Rio de Janeiro, gdzie osiedlił się na stałe, zajmując się handlem;

Wellsman Kalman-Idel w wieku lat 26, który do Rio de Janeiro przybył z Niemiec, w roku 1934.

Poszukiwani i każdy, kto posiada jakiegokolwiek informacje o miejscu pobytu i losie wyżej wymienionych osób, proszeni są o porozumienie się z Wydziałem Konsularnym przy Poselstwie Polskiem w Rio de Janeiro, Praia de Botafogo, 246.

Wydział Konsularny przy Poselstwie R. P. w Rio de Janeiro.

Poznajmy nasze prawa i obowiązki.

Nakładem »Oświaty« ukazała się w polskim tłumaczeniu **KONSTITUCJA STANU PARANA**

Cena 2\$000; przy zamówieniach listownych dołącza się \$200 na przesłanie.

Czy już zapłaciłeś prenumeratę »LUDU«?

APTEKA „TIRADENTES“

Aptekarz KUNO KLEEMANN

Kurytyba — Praça Tiradentes 398 — Telefon 1084

Bogaty skład nowo sprowadzonych artykułów drogowych i aptecznych, krajowych i zagranicznych, perfumery, mydła, artykułów gumowych, aniliny i t. d. — Recepty lekarskie wykonuje się sumiennie i po cenach umiarkowanych.

W aptece tej udziela kilku lekarzy porad lekarskich. **MÓWI SIĘ I PO POLSKU.**

Sklep

Artykułów Spożywczych Rocha Piekarza i Tomasza Kubisa

Kupujemy i sprzedajemy wszelkie produkty krajowe. — Posiadamy (wieże towary spożywcze oraz napoje krajowe i zagraniczne.

SPRZEDAJEMY NAJLEPSZE

Nawozy Sztuczne i Makę Kostną
PRAÇA CORONEL ENEAS 30, RÓG SÃO FRANCISCO 57
obok Igreja da Ordem — CURITYBA

FARBY BAYER

są najlepsze do farbowania wszelkich materiałów

PERFUMY ZAGRANICZNE

jakoteż kosmetyki, pudry, szminki, brylantyny, pasty do zębów, różne pachnące wody i t. d.

„La no LUHM“ — Rua Riachuelo 161 — CURITYBA

Rodolpho Strobel

IMPORTOWIEC

PRAÇA CORONEL ENEAS Nr. 119 — Paraná

Kurytyba — Telefon 197.

Wielki skład: Wapna, Cegiel, Posadzki, Dachówek Francuskich, piaski i okrągłych, Piasku Cementu, Bur kamiennych różnej wielkości. Sprowadza wprost z najlepszych Fabryk zagranicznych. Szalwy żelazne do betonu do budowni nowoczesnej. Cement, oleje, farby, pokosty, oraz wszelkie przyrządy do ustępów, kafele, rury galvanizowane, dachówki ogniotrwałe.

SENSACJA WARSZAWSKIEJ ULICY

ścianolaz na 4-ropiętrowym gmachu

Popisy »człowieka - mucha«

Wpoprzek ulicy Skorupki wleki transparent, zachęca do obejrzenia »jedynych« pokazów rekordowego chodzenia po ścianach domów przez »człowieka - muchę«. Na ulicy stoi już tłum gapiów. Kilku policjantów przechadza się z minami magów. Dwie kasy po obu stronach, na chodnikach. Przejście przegradza linka.

Dochodzi 8 a wieczór. Godzi na pokaz. Tlum wyciekający widowska, to w 80 procentach dzieci. Tumult straszny. Gdzieś niedaleko malcy biorą się za głosy i zdrowo farmoszą.

Aż oto nagle z kilku balkonów spada biała lawina kartek. Coś jak zapowiedź. Jedyny polski akrobata ścianolaz — jak głosi pismo — ma wykonać »zadziwiająco wejście po ścianie kamienicy na dach bez jakiegokolwiek przyrządów, chodzenie po parapetach i gzymsach, akrobacie na drabinie i trapezie nad przepaścią oraz zejście z dachu sportem po ścianie«.

Malcy tłuką się i wydzierają sobie kartki. Ścianolaz jakoś nie widać, ale zaczyna grać, jakiś bardzo mlerna kapeła, na ścianę domu ul. Skorupki 12 pada światło reflektora, coś jakiegoś masy strzy dębą przy murze, policja odsuwa patrzących od frontu budynków, na których ma popisywać się »człowiek mucha«.

— Proszę się cofnąć, proszę się cofnąć — woła władza — mo że spaść, to jeszcze kogo polruci...
Zjawia się wreszcie sam »mistrz«. Oaly okulary jakimś, jakby barchanowym szlafrokiem, z małą granatową ozapęcką na głowie. »Człowiek - mucha«. Za

chwile pokazuje się na jednym z balkonów pierwszego piętra. Ukłon w stronę publiczności i monolog.

Podobno »człowiek - mucha« dobiega końca trzeciej setki niebezpiecznych pokazów, jak sam mówi, na cele charytatywne - społeczne zebrał za występ 29 tysięcy złotych, które przekazał różnym instytucjom. Dla odokumentowania bezinteresowności swej pracy, pokazuje album z podjętymi wianami. Rozkłada kartkę po kartce — razem sklejone — wąż podziękowań, aż osłada na parterze. Monolog kończy wierszyki, skomponowane przez »mistrza« i przez niego deklamowane. (I teksty i deklamacje, pod zdechłym Medorkiem — jakby powiedział człowiek ulicy).

Rozpoczyna się pokaz. Orkiestra przygrywa. »Człowiek - mu-

NAJLEPSZA KLINIKA

Leczenie według najnowszej metody chorób żołądkowych i dwunastki, wrzodów (bez operacji), niestrawności wogóle, »acropirragia« zgań, zapalenia żołądka i KISZEK wogóle, bólu kolek i biegunki, zatwardzenia, zastarzałej ślepiej, polipów, wrzodów, raka i inne choroby wewnętrzne.

Choroby wątroby

Leczenie radykalne HEMOROIDÓW bez operacji i bez bólu; wrzodów na nogach i żyłaków bez operacji i bez zastrzyków. — Lekarz ze szpitala Santa Casa, DR. MENDES DE ARAUJO posiada doświadczenie lekarskie od przeszło 10 lat.

Avenida João Pessoa 68 nad Pharmacia Avenida — Curityba. Przyjmuje od godziny 2-giej do 5-tej.

Mala Real Ingleza

H. MONARCH: 4-go listopada do Rio, Madeira, Lissabon, Leixões (via Lissabon), Vigo, Cherbourg i Southampton.

Do Montevideo i Buenos Aires:
Almanzora 5 Listopada
H. Princess 12
Alcantara 16
H. Brigade 26

Z Santos do Europy:
H. Monarch 4 Listopada
Almanzora 16
H. Chieftain 18
Alcantara 25

Sprzedaje się szfarkaty 3-ciej klasy do Europy: jak do Polski, Łotwy, Irlandji, Czechosłowacji, Jugosławji, Austrii, Rumunii, Bessarabji. Informacji udziela Agencja:

Cia Marte

Rua 15 de Novembro 257-261 — Caixa postal 220 — CURITYBA

Empreza Constructora Universal Ltda,

42309 — 1 wygrana
52309 — 2 wygrana
62309 — 3 wygrana
72309 — 4 wygrana
82309 — 5 wygrana
2309 — tysiącznik
309 — setna
09 — dziesiąta
9 — końcówka 1 wygrana
4 — końcówka 2 wygrana

Następna wygrana w dniu 26-go października. Proście o prospekty przy ul. 15 de Novem. Nr. 384 — Curityba.

Dr. Carlos Moreira

Profesor fakultetu medycznego Specjalista chorób orzu, uszu, nosa, gardła. — Konsultorium: Avenida João Pessoa 68, nad apteką Avenida od 10-11 i od 3-5 po południu.
Rezydencja: Visconde de Nacar 809 Telefon 8-8-8.

Baczność! Uwaga! PALACIO

Nowy i duży wybór książek do nabożeństwa w wszelkich oprawach i cenach.
Obrazy religijne każdego rozmiaru — Różańce, Szkaplerze, Medaliki, Obrazki do książek do nabożeństwa, Lichtarze, Krzyże i figury do kaplic kościelnych i domowych, papiery jedwabne i inne rozmaitego koloru na chojnkę oraz do oprawy książek i t. d. Tabliczki, zeszyty szkolne, ołówki kolorowe, farby do malowania, piórnik, cykle i t. d.
Korzystajcie z okazji!
Wszelka sprzedaż po cenach niższych.
Drukarnia, Introligatornia i Fabryka pieczętek gumowych oraz metalowych.
C. E. SCHULZ & COMP.
(dawniej Cesar Schulz)
Rua Barão do Serro Azul 66-72 Curityba, Estado do Paraná.

W piątek 25-go października będzie wyświetlany film **G. Men**
Contra o Imperio do Crime
W głównych rolach występują James Cagney, Ann Dworak, Mar Garet Lindsay.
Film ten jest porównywalny sensacją ostatnich 20 lat, jest to niezwykle śmiała uchwycone pewnych momentów bandytyzmu w Stanach Zjednoczonych.
Film ten cieszy się wszędzie ogromnym powodzeniem.
Każdy powinien zobaczyć go w piątek 25 października.

Nowości!

Otrzymałmśmy wielki wybór MATERJAŁÓW ZIMOWYCH, jak najrozmaitszych Kaszmirów i t. d.
A O M U N D O
das
CASEMIRAS
Ul. 15 de Novembro 129, KURYTYBA
— ZAWSZE NOWOŚCI —

JACEK DROMLEWICZ
Lekarz-Dentysta w Kurytybie. Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu. Zęby sztuczne, z podniebieniem i bez w zlocie i kauczuku. Wykonanie pierwszorządne. Ceny niskie.
Rua Monsenhor Celso Nr. 148 piętro (Primeiro de Março).

Casa de Saude „São Francisco“
DOM ZDROWIA — KLINIKA PRYWATNA
DR. JORGE MEYER FILHO
Rua São Francisco N. 25 — Curityba
Specjalność: Operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach zastosowanie sztucznego pneumatora X przy osobach cierpiących na płuc. — Nowoczesny aparat Roetigena. — Dieta termja. — Sztuczne promienie ultra fioletowe, słoneczne, Zyskopja i t. d. — Przyjmuje od godz. 10-tej do 11 i pół i od 1-6

AGUA TONICA — GUARANÁ: RÓŻNE GAZOZY — WODA STOŁOWA
CRUZEIRO
Marki
Napoje te są przyjemne i czyste i dlatego niezrównanie nadają się znakomicie na lato. — Do nabycia wszędzie. — Można zamawiać przez telefon 495 i 751.

Hotel Martins

Marcina Jarugi
RUA RIACHUELO N. 114 — CURITYBA — Paraná.
Naprzeciwo Palacu Municipalem, róg Placu Dr. Gen. Marques, Caixa Postal 463 Tel. 989
Kuchnia pierwszorządna. Urządzenia wspaniałe w modnym żelazobetonowym pałacyku z wszelkimi wygodami i higieną, 50 pokoi urządzonych z komfortem. — Ceny przystępne.

Janina Furmaniak Schmitdinger
Chirurg - Dentysta
Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystryki szybko, starannie i tanio.
Rua 13 de Maio 818, róg Trajano Reis. Mówi się po polsku.

Policjant przeciska się ku wrażliwej damie i uspokaja ją, a w tłumie śmieją się. Jakis sztabuk w czapce dawnej szkoły Górskiego woła jeszcze za nią: — Niech pani spojrzy. O, wisi teraz za jedną rękę...

Za chwilę koniec popisu. Orkiestra cichnie. Cyrk na ulicy skończony. Tlum się rozchodzi.
A jutro »człowiek mucha« znowu powtórzy popis, po kruchych występach murów przesunie się, po fasadzie domu. Znowu będą oklaski i znowu igranie ze śmiercią nad wielopiętrową przepaścią ulicy.

Sensacja ulicy na amerykańską modłę.
To i owo
JAK SZYBKO ROŚNIE WIELORYB
Wieloryby są zwierzętami wędrownymi, podobnie jak ptaki wędrowne. Na zimę opuszczają zimne wody podbiegunowe i udają się nad wybrzeża afrykańskie, skąd na wiosnę znowu odbywają podróże powrotną. W czasie pobytu na cieplejszych wodach przychodzą na świat młode wieloryby, które mają długość około 7 metrów. Samica co dwa lata rodzi jedno młode. W grudniu młody wieloryb ma już 16 metrów, a w maju roku następnego jest już zupełnie dojrzały. Długość jego wynosi 23 do 25 metrów.

KOBIETY I LUSTRO
Pawien statystyk obliczył, że przeciętne dziewczynka od lat sześciu do dziesięciu stoi przed lustrem dziennie 7 minut. Od dziesięciu do piętnastu — kwadrans. Od lat piętnastu do dwudziestu — 22 minuty. Najwięcej kokieteryj jest widocznie w kobiecie w wieku od 25 do 30 lat, wo wtedy lustro zajmuje jej całe pół godziny dziennie. Później znowu czas ten się zmniejsza. Czy statystyki ów nie przesadził czasami ale... In minus.

SZKLANE BRZYTWY
W czeskich hutach przystąpiło do fabrykacji brzytw ze szkła. Dokonane próby powiodły nadspodziewanie wyniki. Brzytwy ze szkła gołą wymyślenie, lepiel nawet niż ze stali.
Mają one jedną wadę. Nie można ich ostrzyć tak, że po stepieniu trzeba by wyrzucić. Są jednak bardzo tanie i dlatego napewno znajdują licznych nabywców.

TAJEMNICE ANATOMJI
— Wymień mi, z jakich kości składa się twoja czaszka.
— Zaraz, proszę pana profesora... Ja wiem, ja mam je wszystkie w głowie, tylko w tej chwili nie mogą mi przyjść na język.

Ziele na Włosy

Po użyciu którego włosy nie siwieją, ani nie wypadają, lecz rosną bujnie. — Jest to oudowne ziele, nie zawiera żadnych szkodliwych, chemicznych substancji.
CENA: 1 Dolara Amerykańskiego.
Adresować:
Jonh ZRADA, 1722 W. 18 th. PLACE CHICAGO, ILL. U. S. A.